

Чуждитѣ пѣкъ капитали постѣпватъ на употреблѣние въ касата на кредитното учрѣждение въ форма на влогове (срочни и безсрочни) и на текуща смѣтка. Влоговетѣ въ голѣмата си маса се съставятъ: а) отъ спестяванията, малки и голѣми, на дѣеспособното население, както и отъ сумитѣ, оставени въ наслѣдство на малолѣтни дѣца и б) отъ фондоветѣ на различнитѣ обществени учрѣждения, благотворителни дружества и др. корпорации. Едни отъ тѣхъ се оставятъ за по-дълъгъ срокъ (1, 3, 5 години) и съставляватъ категориите на срочнитѣ влогове, а други — до поискване и съставляватъ групата на безсрочнитѣ влогове. Еднакво значение съ послѣднитѣ за кредитното учрѣждение има текущата пасивна смѣтка. Послѣдната се состои отъ резервитѣ на търговско-промишленото сѣсловие (за изплащане на работнишки заплати, за посрѣщане на бѣдащи платежи и пр.); а при централнитѣ банки, свѣрхъ това, и отъ запаснитѣ фондове на по-малкитѣ дружества и банки, както и отъ приходитѣ на държавната хазна.

Независимо отъ това, за усиление на обращателнитѣ си срѣдства (собственъ капиталъ + чужди парични капитали), често пѣкти кредитнитѣ учрѣждения прибѣгватъ до заеми, които тѣ сключватъ било при други кредитни учрѣждения, било при частни лица. Такѣвъ заемъ кредитното учрѣждение сключва: а) като залага или скотира своитѣ вземания (портфейлъ), — за нуждитѣ на краткосрочнитѣ си операции; и б) като се задѣлжава по облигации на прѣдѣвителъ, носещи лихва, и погашаеми по правилата на сложната лихва чрѣзъ ежегодни тиражи въ много срокове, — за нуждитѣ на дългосрочнитѣ си (ипотекарни) операции. Заемитѣ на нашитѣ кредитни дружества, сключвани при Българската Народна Банка подъ залогъ на полици, сж краткосрочни; когато пѣкъ заемътъ на Българската Нар. Банка отъ 1893 год., сключенъ при германскитѣ банки Deutsche Bank и Dresdner Bank, на сума 20 мил. л. номинални, платими въ продължение на 33 години, както и онзи на земледѣлскитѣ каси отъ 1896 год., на сума 30 мил. лева номинални, платими въ продължение на 50 години, — сж дългосрочни (облигационни).

Банкитѣ пѣкъ, на които е дарена привилегия отъ държавата, както на Българската Народна Банка, да издаватъ книжни пари, платими на прѣдѣвителъ и по прѣдѣвление, иматъ възможность, при посрѣдството на емисионната си функция, да си създадатъ изобилень источникъ отъ обращателни срѣдства, безъ да плащатъ за това каква-годѣ лихва (поне за банкотитѣ *à découvert*).

На 31 декемврий 1906 год. обращателнитѣ срѣдства на кредитнитѣ учрѣждения въ България сж достигали на 155.2 мил. лева при Българската Народна Банка, на 117.6 мил. лева при Българската Земл. Банка и на 64.1 мил. лева при кредитнитѣ дружества.

Съставътъ отъ по-дребни пера на тѣзи капитали е билъ както слѣдва: